

Sygn. akt I ACa 515/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 listopada 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie, I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Zbigniew Grzywaczewski
Sędzia:	SA Ewa Lauber-Drzazga (spr.)
Sędzia:	SA Bożena Oworuszko
Protokolant	Sekr. sądowy Agnieszka Pawlikowska

po rozpoznaniu w dniu 20 listopada 2013 r. w Lublinie na rozprawie

sprawy z powództwa P. C.

przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Dyrektora Zakładu Karnego w S.

o ochronę dóbr osobistych

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach z dnia 24 maja 2013 r., sygn. akt I C 907/12

oddala apelację.

I ACa 515/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 24 maja 2013r. Sąd Okręgowy w Siedlcach oddalił powództwo P. C., który w pozwie wniesionym przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Dyrektora Zakładu Karnego w S., po ostatecznym sprecyzowaniu żądania, domagał się zasądzenia na jego rzecz kwoty 300zł tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych oraz na rzecz domu dziecka w S. kwoty 100.000zł oraz pisemnych przeprosin za nadużycie władzy przez pozwanego.

Wyrok Sądu Okręgowego został oparty na następujących ustaleniach:

W dniu 8 kwietnia 2012r. została przeprowadzona kontrola celi, w której przebywał powód. W trakcie kontroli ujawniono 3 kawałki papieru ściernego formatu 3x7cm każdy, do posiadania którego przyznał się powód. Papier został przekazany do dyspozycji Dyrektora Zakładu Karnego, który wydał dyspozycję zniszczenia papieru uznając, iż powód wszedł w jego posiadanie drogą nielegalną.

Powód złożył skargi na postępowanie funkcjonariuszy służby więziennej do Dyrektora Zakładu Karnego w S., ale zostały one uznane za niezasadne.

Powód złożył również skargę do sędziego penitencjarnego. Sędzia penitencjarny wysłuchał powoda, który twierdził, że papier podarował mu współosadzony i powód używał go do ostrzenia ołówków.

Sędzia penitencjarny zarządzeniem z 30 maja 2012r., sygn. akt III Pen (...) uznał skargę za zasadną z uwagi na fakt, że decyzja zniszczenia papieru została oparta na nieuprawnionych domniemaniach co do jego pochodzenia. Z uwagi na cel do jakiego powód używał papieru uznał, iż był on uprawniony do jego posiadania.

W ocenie Sądu Okręgowego powództwo jest niezasadne.

Roszczenie powoda opiera się na art. 23 kc, art. 24 kc i art. 448 kc.

Kontrola przeprowadzona w celi nie nosiła cech bezprawności i znajdowała umocowanie w obowiązującym porządku prawnym. Działania funkcjonariuszy pozwanego polegające na zarekwirowaniu i zniszczeniu papieru były natomiast bezprawne. Twierdzenia powoda, iż powyższe działania naruszyły jego dobra osobiste są jednak nieuprawnione. Działania funkcjonariuszy, którzy zniszczyli kilka kawałków papieru ściernego należącego do powoda, naruszyły jego prawo własności. Mogłoby to rodzić ewentualną odpowiedzialność Skarbu Państwa za czyn niedozwolony na podstawie art. 417 kc. Powód nie dochodzi jednak odszkodowania, a ponadto nie wykazał wysokości szkody.

Od tego wyroku powód złożył apelację zarzucając:

- błędne uznanie przez Sąd orzekający, iż w sprawach dotyczących odpowiedzialności Skarbu Państwa, ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne stosownie do treści art. 6 kc;
- błędne uznanie, że przedmiotem pozwu jest kontrola celi mieszkalnej podczas gdy powód nie kwestionował prawa pozwanego do dokonywania kontroli;
- sprzeczność w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia polegające na stwierdzeniu bezprawności działania pozwanego a następnie przyjęciu, że działanie powoda nie doprowadziło do naruszenia dóbr osobistych powoda;
- błędne uznanie, że powód przebywający w jednostce penitencjarnej nie korzysta z praw obywatelskich.

Wskazując na powyższe powód wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie ma uzasadnionych podstaw, a podnoszone w niej zarzuty nie mogą prowadzić do zmiany zaskarżonego wyroku.

Sąd Apelacyjny w całości podziela stanowisko Sądu Okręgowego i przyjmuje je za swoje.

Przede wszystkim Sąd Okręgowy nie uznał, jak zarzuca powód, iż przedmiotem pozwu jest kontrola celi mieszkalnej, a jedynie w ramach stanu faktycznego ustalił, iż przeprowadzenie kontroli w celi powoda było zgodne z obowiązującym stanem prawnym. Nie stwierdził również, że powód jako osoba przebywająca w jednostce penitencjarnej nie korzysta z praw obywatelskich, a jedynie że prawa te ulegają ograniczeniu, i że kontrola celi, która ma umocowanie prawne nie może być uznana za formę celowego nękania bądź szykany jego osoby.

W sprawie nie budzi żadnych wątpliwości, iż działanie funkcjonariuszy pozwanego polegające na zabranii powodowi i zniszczeniu kilku kawałków papieru ściernego było bezprawne. Wynika to w sposób jednoznaczny ze stwierdzenia sędziego penitencjarnego, które powód uzyskał w trybie przewidzianym przepisami kodeksu karnego wykonawczego. Nie jest to jednak równoznaczne, jak twierdzi powód, z naruszeniem jego dóbr osobistych i w stanowisku Sądu Okręgowego nie ma żadnej sprzeczności. Zgodnie z tym stanowiskiem konsekwencją bezprawnego działania funkcjonariuszy pozwanego było naruszenie prawa własności powoda, a nie jego dóbr osobistych. Trudno bowiem

przyjąć, iż zabranie i zniszczenie mienia narusza godność osobistą właściciela, nawet jeżeli powód ma takie subiektywne odczucie.

Zarzuty powoda dotyczące reguł dowodowych nie pozostają w żadnym związku z niniejszym procesem. Obciążenie powoda ciężarem dowodu (art. 6 kc) odnosiło się jedynie do jego ewentualnych roszczeń odszkodowawczych, których powód nie dochodził w niniejszym sporze. Jest natomiast oczywiste, że gdyby domagał się odszkodowania (art. 417 § 1 kc) to na mim spoczywałby ciężar udowodnienia wysokości poniesionej szkody.

Z tych względów i na podstawie art. 385 kpc Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji.